

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **A. A.**, zast. opatrovníkem Mgr. Denisou Šmídovou, advokátkou se sídlem Kobližná 53/24, 602 00 Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 15. 4. 2016, č. j.,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 15. 4. 2016, č. j. bylo změněno rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2016, č. j. zčásti, a to tak, že podle § 50 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zdp“) se ode dne 11. 1. 2016 přiznává vdovecký důchod ve výši 5.825 Kč měsíčně. Ve zbytku se rozhodnutí potvrzuje.

Rozhodnutím žalované ze dne 11. 3. 2016 byl přiznán žalobci podle § 49 odst. 2 zdp ode dne 11. 1. 2016 vdovecký důchod ve výši 5.825 Kč měsíčně.

Proti rozhodnutí podal žalobce námitky ze dne 4. 4. 2016, které byly doručeny žalované dne 11. 4. 2016. Souhlasil s výší přiznaného vdoveckého důchodu, ale nesouhlasil s datem jeho přiznání, tj. ode dne 11. 1. 2016. Uvedl, že manželka zemřela dne ..., od tohoto data mu byl vyplácen vdovecký důchod do března roku 2014. Od dubna roku 2014 do dne 11. 1. 2016 mu dávka vyplácena nebyla, ačkoliv měl na ni nárok, neboť v tomto období jeho dcera studovala a nadále studuje. V námitkách odkázal na dříve doložená potvrzení o studiu. Žádal o doplacení dávky za období ode dne 1. 4. 2014 do dne 11. 1. 2016.

Žalovaná ve věci rozhodla dne 15. 4. 2016, rozhodnutí je předmětem soudního přezkumu.

Žalobce v žalobě ze dne 30. 5. 2016 vyslovil nesouhlas s datem přiznání vdoveckého důchodu, tj. ode dne 11. 1. 2016. Vdovecký důchod mu po úmrtí manželky dne ... byl vyplácen do března 2014. Od dubna 2014 do 10. 1. 2016 mu vyplácen nebyl, ačkoliv pečoval o nezaopatřenou dítě. V uvedeném období sice vykonával trest odnětí svobody, o dceru tudíž nemohl řádně pečovat, ale pravidelně ji finančně podporoval, neboť studovala. Byl s ní v telefonickém i písemném kontaktu, dcera jej navštěvovala. Nárokoval vyplacení vdoveckého důchodu od dubna 2014 do 10. 1. 2016, což vyčíslil celkovou částkou 124.204 Kč (tj. 5.825 Kč měsíčně).

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 1. 12. 2016 uvedla, že žalobce uplatnil žádost o vdovecký důchod dne 20. 5. 2013. Dávka mu byla přiznána rozhodnutím žalované ze dne 6. 6. 2013 na dobu 1 roku. Dne 7. 6. 2013 obdržela žalovaná hlášení o vzetí žalobce do výkonu trestu odnětí svobody ode dne 3. 6. 2013. Dne 7. 10. 2014 žalobce požádal o uvolnění výplaty vdoveckého důchodu, který mu zanikl dne po jednom roce jeho výplaty, tj. 24. 4. 2014, neboť dcera K. A. nadále studuje (na gymnáziu do 30. 6. 2014 a od 1. 9. 2014 na vysoké škole). Žalovaná rozhodnutím ze dne 24. 10. 2014 žádost o uvolnění vdoveckého důchodu zamítla, neboť žalobce osobně nepečoval o dceru, žalovaná neměla k dispozici ani hlášení o ukončení výkonu trestu. Žalobce podal námitky, o nichž žalovaná rozhodla dne 10. 4. 2015, tyto zamítla a potvrdila rozhodnutí ze dne 24. 10. 2014. Ačkoliv byla průkazná nezaopatřenost dítěte, které nadále studovalo, nebyla však splněna podmínka péče o ně podle § 50 odst. 2 písm. a) zdp. Po propuštění z výkonu trestu žalobce podal dne 18. 1. 2016 žádost o opětovné přiznání vdoveckého důchodu ode dne 11. 1. 2016, což doložil dokladem o propuštění z výkonu trestu téhož dne, tj. 11. 1. 2016 a dokladem o studiu dcery. Na základě této žádosti, když žalobce a jeho dcera měli odlišná bydliště, žalovaná vyzvala žalobce, aby prostřednictvím OSSZ doložil, jakým způsobem zajišťuje péči o dceřin tělesný a duševní vývoj a jakým způsobem zajišťuje její finanční potřeby. Dne 16. 2. 2016 žalovaná obdržela přípis MSSZ Brno ze dne 10. 2. 2016, jímž žalobce prohlásil a stvrdil podpisem, že se o dceru i přes rozdílná bydliště nadále stará, telefonuje jí, dcera sportuje, chodí na její zápasy, tráví spolu volný čas, dcera jej navštěvuje. Rovněž prohlásil, že veškeré finanční částky vdoveckého důchodu poukazoval dceři, což může doložit výpisem z účtu. Dále byla připojena dohoda podepsaná jmenovaným i jeho dcerou ze dne 31. 1. 2016 a 2. 2. 2016, potvrzující odlišnost bydliště s tím, že otec, tj. žalobce si je vědom své povinnosti uvědomit svého

zaměstnavatele o strhávání a zasílání výživného dceři na její účet, dále že oba doloží potřebné doklady, budou si hlásit změny a v případě neplnění těchto povinností bude věc řešena právní cestou. Dále bylo připojeno společné prohlášení ze dne 31. 1. 2016, že nemají společnou domácnost, že žalobce nebude uplatňovat u zaměstnavatele slevu na dani za nezaopatřenou dceru. Dne 17. 2. 2016 byl doručen přípis MSSZ ze dne 11. 2. 2016 potvrzený žalobcem, jímž dodatečně doložil žádost dcery o připojení se k žádosti o podmíněné propuštění otce z výkonu trestu ze dne 2. 11. 2015. Žalovaná ve věci rozhodla dne 11. 3. 2016, žalobci přiznala vdovecký důchod ode dne 11. 1. 2016, tj. ode dne, jímž se domáhal přiznání této dávky.

V námitkách vyjádřil žalobce nesouhlas s přiznáním vdoveckého důchodu ode dne 11. 1. 2016, byl toho názoru, že nárok na dávku splňuje i po uplynutí jednoho roku od smrti manželky. Žalovaná nevyhověla námitkám napadeným rozhodnutím, opravila nesprávně citovaný § 49 odst. 2 zdp na správně uvedený § 50 odst. 2 zdp. Nezaopatřenost dítěte byla splněna dle § 20 a následující zdp, neboť potvrzením školy bylo prokázáno studium dcery žalobce K. A., nar. **Žalobce však dosud nedoložil výpisy z účtu, z nichž by bylo zřejmé, že celý vdovecký důchod od června roku 2013 do března 2014 pravidelně přeposílal dceři finanční prostředky jak uvádí, dále nepředložil doklad o tom, že ji finančně podporoval i v dalším období od dubna roku 2014 do ledna roku 2016, resp. prosince roku 2015.** Vzhledem k tomu, že ve správním řízení tyto doklady nebyly žalované předloženy, žalovaná postupovala dle žádosti žalobce o opětovné přiznání důchodu ode dne 11. 1. 2016, tj. ode dne propuštění z výkonu trestu, nikoliv zpětně. Za daného stavu proto navrhla zamítnutí žaloby.

Právní posouzení:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů.

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání.

Žaloba není důvodná.

Dle § 50 odst. 1 zdp náleží vdovský důchod po dobu jednoho roku od smrti manžela.

Dle § 50 odst. 2 zdp má po uplynutí doby uvedené v odst. 1 vdova nárok na vdovský důchod, jestliže:

- a) pečuje o nezaopatřené dítě,

- b) pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- c) pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve stupni II nebo stupni III anebo stupni IV,
- d) je invalidní ve třetím stupni, nebo
- e) dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený dle § 32 pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

Podle § 50 odst. 4 citovaného zákona nárok na vdovský důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z podmínek uvedených v odst. 2 do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

Dle § 50 odst. 7 zdp ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro nárok vdovce na vdovecký důchod.

Soud zjistil z připojeného správního spisu, že manželka žalobce Mgr. K. A. zemřela dne ... Z manželství se narodila dcera K. A., nar. Žalobce podal dne 20. 5. 2013 žádost o vdovecký důchod, který mu byl přiznán rozhodnutím žalované ze dne 6. 6. 2013 na dobu 1 roku. Dne 7. 10. 2014 požádal žalobce o uvolnění výplaty vdoveckého důchodu, který mu zanikl po uplynutí jednoho roku jeho výplaty dne 24. 4. 2014. Žádost byla zdůvodněna studiem dcery K., sice do dne 30. 6. 2014 na gymnáziu, ode dne 1. 9. 2014 na vysoké škole. Rozhodnutím žalované ze dne 24. 10. 2014 byla žádost o uvolnění vdoveckého důchodu ode dne 24. 4. 2014 zamítnuta. Proti rozhodnutí podal žalobce námitky, rozhodnutím ze dne 10. 4. 2015 tyto byly zamítnuty, neboť byť nezaopatřenost dítěte byla prokázána jeho studiem, nebyla splněna podmínka péče podle § 50 odst. 2 písm. a) zdp.

Dne 18. 1. 2016 podal žalobce novou žádost o opětovné přiznání vdoveckého důchodu ode dne 11. 1. 2016, tj. ode dne propuštění z výkonu trestu, nikoliv zpětně. K žádosti přiložil listinné podklady (viz citováno shora). Rozhodnutím žalované ze dne 11. 3. 2016 byl jmenovanému přiznán vdovecký důchod ode dne 11. 1. 2016, tudíž od data, od kterého žádal přiznání dávky na předepsaném tiskopise žádosti, který i vlastnoručně podepsal dne 18. 1. 2016.

V námitkovém řízení vyslovil nesouhlas s přiznáním vdoveckého důchodu ode dne 11. 1. 2016, neboť o dítě po celou dobu výkonu trestu pečoval ve formě pravidelné finanční podpory, neboť dcera studovala na vysoké škole.

Krajský soud v Brně doznal, že nezaopatřenost dítěte stanovená § 20 a následující zdp byla v dané věci splněna, neboť studium dcery K. A., nar. bylo řádně prokázáno potvrzením školy o studiu (§ 21 odst. 1 zdp). Je zcela mimo pochybnost, že žalobce v době výkonu trestu se nemohl o dítě osobně celodenně starat a řádně se podílet na jeho výchově i péči. Výkladem § 50 odst. 2 písm. a) zdp při posuzování splnění podmínky péče o

nezaopatřené dítě starší 18 let je však pro účely citovaného právního ustanovení rozhodující, zda je zajištěna péče o jeho hmotné potřeby, výchova již není kritériem tohoto posouzení.

V daném případě žalovaná nepochybila, pokud opětovně přiznala žalobci vdovecký důchod ode dne 11. 1. 2016 dle jeho požadavku uvedeného v žádosti o dávku, nikoliv zpětně. **Uplatňuje-li žalobce zpětný nárok na pozůstalostní důchod za dobu jeho pobytu ve výkonu trestu, je třeba, aby listinné doklady prokazující konkrétní péči a podíl jmenovaného na hmotných potřebách dcery, byly doloženy ve správním řízení, nikoliv až v rámci soudního přezkumu.** Listinné přílohy, které měla žalovaná k dispozici, neprokázaly jakým konkrétním způsobem a v jakém rozsahu se podílel na péči své dcery o její hmotné potřeby po dobu 2,5 roku z vězení. Doložené doklady se týkaly úpravy vzájemných poměrů do budoucna po propuštění, popř. vypovídaly o jejich vzájemném kontaktu a vztahu i za pobytu žalobce ve výkonu trestu, nikoliv však o finanční stránce a jejím zajištění po dobu výkonu trestu. Žalobce dosud nedoložil výpisy z účtu, z nichž by bylo zřejmé, že celý vdovecký důchod od června 2013 do března 2014, jak tvrdí, pravidelně přeposílal dceři a dále doklad o tom, že ji finančně podporoval i v dalším období od dubna 2014 do ledna 2016, resp. prosince 2015. Vzhledem k tomu, že žalobce dosud ve správním řízení nedoložil čestné prohlášení jeho i dcery potvrzující jakým konkrétním způsobem (poukaz na její účet) a v jakém rozsahu (výše jednotlivých částek a v jakém období) se sám podílel na péči o hmotné potřeby dcery během pobytu ve výkonu trestu, nebyly na straně žalované dány podmínky pro nové posouzení těchto skutečností a poté k vyhodnocení rozsahu a pravidelnosti podílu žalobce na péči dítěte o jeho hmotné potřeby po dobu jeho umístění ve výkonu trestu. Byť žalobce doložil vlastní čestné prohlášení potvrzující, že dceři předával celý vdovecký důchod, a že ji též podporoval i z výdělků ze zaměstnání, absentuje údaj o tom, jakou sumou jí přispíval z výdělků, kdy, jak často a stejné čestné prohlášení jeho dcery uvedeného obsahu. Soud proto doznal, že v postupu i rozhodnutí žalované nebylo shledáno procesní ani právní pochybení, proto **žaloba dle § 78 odst. 7 s.ř.s. byla zamítnuta.**

Pouze nad rámec soud konstatuje, že k novému posouzení a rozhodnutí nároku na vdovecký důchod je na úvaze žalobce, zda žalované dodatečně doloží nová čestná prohlášení jeho i dcery a doklady o poskytování konkrétních finančních částek dceři za celou dobu jeho pobytu ve výkonu trestu.

Žalobce ve věci nebyl úspěšný, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je

posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 31. srpna 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.